

‘In bestaande bronnen vond ik vaak geen bevredigend antwoord’

NAAM	Paul Quist
LEEFTIJD	54
GEBORTEPLAATS	Den Haag
STUDIE(S)	Notarieel en Nederlands recht, Vrije Universiteit Amsterdam
ONDERZOEK	‘Conversie en aandelen’

De aan bestaande aandelen verbonden rechten en verplichtingen kunnen veranderen. Ook kunnen reserves en schuld in aandelen worden omgezet. Dit heet conversie. Een proces waar notarissen in het ondernemingsrecht bijna dagelijks mee te maken hebben. Desondanks was er nog veel onduidelijk. Een handboek ontbrak. Tot nu dan. Paul Quist promoveerde aan de Radboud Universiteit Nijmegen op dit onderwerp en schreef er het boek *Conversie en aandelen* over.

TEKST Martijn Rip | BEELD Truus van Gog

Wat hebt u onderzocht?

‘Mijn onderzoek gaat over drie vormen van conversie: die van aandelen in een andere soort aandelen, die van reserves in aandelen en die van schuld in aandelen. Ik werk er zelf al vrij lang mee in de praktijk, vanaf 1990, maar er was geen alomvattende, sluitende theorie voor. Er rijzen veel vragen over conversie waar omheen wordt gedanst. Daarom ben ik in de wetgevingshistorie gedoken en heb ik alle literatuur en jurisprudentie hierover doorgenomen. Vanaf 1928 tot nu toe. In dat jaar werd namelijk het vennootschapsrecht in het Wetboek van Koophandel gewijzigd, de voorloper van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. In die oude bronnen zaten prachtige dingen. En het blijkt dat ze toen al met deze problematiek zaten.’

Wat was de aanleiding voor uw onderzoek?

‘Conversie van aandelen was een groot onontgonnen gebied. Ik vond het vreemd dat er nog geen alomvattend boek was geschreven. Daarom, en omdat ik praktijkjurist ben, is het een praktijkgericht boek geworden, met daarin alles wat we weten over conversie. Voor mij als notaris ondernemingsrecht is dit onderwerp aan de orde van de dag. Het is

bovendien een heel notarieel onderwerp. Rechtspersonen-, verbintenissen- en goederenrecht komen hierin samen. De notaris speelt bij conversie een centrale rol. Voor de conversie van aandelen zijn duizend redenen te bedenken. Zo worden aandelen geconverteerd als er een bepaald resultaat is behaald. Of een vader wil zijn bedrijf overdoen aan zijn kinderen. Dan kunnen zijn aandelen na verloop van tijd worden geconverteerd in stemrechtloze aandelen. Conversie speelt niet alleen bij grote, maar ook bij middelgrote en kleine vennootschappen.’

‘Dit is een heel notarieel onderwerp’

Wat zijn de conclusies van het onderzoek?

‘Conversie van aandelen in aandelen van een andere soort of aanduiding kan alleen bij statutenwijziging of als er een conversieregeling in de statuten staat. Er kan niet zomaar in de rechten en plichten worden gesneden. Ook denk ik dat het probleem van de uitgifte van aandelen ten laste van reserves is opgelost. De vraag was hoe deze uitgifte valt te duiden in het wettelijk systeem. Deze vorm valt niet

onder uitgifte tegen inbreng in geld of uitgifte tegen inbreng anders dan geld. Ik denk dat het een derde, eigensoortige vorm is: een uitgifte van aandelen waarop geen storting plaatsvindt, maar die wel tot volgestorte aandelen leidt. Dat is een bevrijdende conclusie. Een andere conclusie is dat verrekening ook kan plaatsvinden ten aanzien van storting op bij oprichting geplaatste aandelen. Het kan zelfs voor oprichting.’

Wat kunnen notarissen met het onderzoek?

‘Ik heb het boek geschreven vanuit zaken waar ik zelf tegenaan liep. Want in bestaande bronnen vond ik vaak geen bevredigend antwoord. In het boek staan dan ook veel praktijkvoorbeelden, zoals een slotverklaring voor een statutenwijziging, een statutaire conversieregeling en hoe je aandelen samenvoegt of splitst. Sommige zaken kun je zo in een akte overnemen. Elke notaris ondernemingsrecht heeft hier denk ik iets aan.’

Gaat u nog verder met het onderzoek?

‘Als je nieuwsgierig bent, blijf je onderzoeken. Elke keer kom ik weer lege plekken tegen. Nu ben ik naar coöperaties aan het kijken. Ook daar zijn veel zaken niet geregeld of beschreven. Conversie is nu een mooi afgerond geheel, maar aanpalende onderwerpen zijn ook leuk. Dat is het mooie aan het vak van notaris: je bent nooit uitgeleerd. Telkens kom je wat anders tegen. Ik ben inmiddels zo’n dertig jaar aan het leren en het einde is niet in zicht’. ■